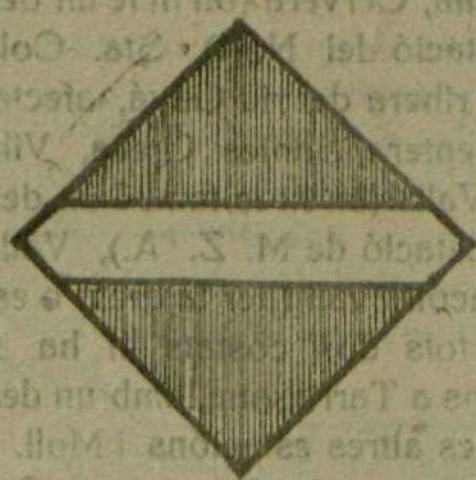

Patria

SETMANARI CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ, BALDRICH, 33, 2.º

Dels treballs publicats no son responsables sos autors
No 's tornen los originals encara que no 's publiquin.

Preus de subscripció: 1'50 ptas trimestre.

Pago a la bestreta.

Anuncis, remittits i esqueles mortuories a preus convencionals.

ELÉCTRICA INDUSTRIAL DE VALLS MATEU I CONTIJOCH

DESPATX: **VALLS** DIPOSIT: Arrabal Caputxins, 19
Carrer de Baldrich, 4.

Instal·lacions generals de llum i força. Aparells de precisió.

Calefacció. Timbres. Parallamps. Telefonía.

Especialitat en les reparacions.

ACADEMIA MERCANTIL

DIRIGIDA PER

DON JOSEP MASSONS

COMPTADOR MERCANTIL

El fi pràctic que 's proposa, es la formació, en breu espai de temps, de joves completament aptes pera la Banca i el Comerç, al terminar llurs estudis de:

Gramàtica castellana	Gramàtica francesa
Aritmètica elemental	Nocions de llengua anglesa
Geografia comercial	Càlcul mercantil
Reforma de lletra	Teneduría de llibres
Mecanografia	Còdec de Comerç
Conversació i correspondència mercantil en francès i castellà.	

Fins al quinze de Març queda oberta la matrícula per alumnes de 11 i més anys, en casa del Director, de 3 a 5, advertint que quedarà tancada en quan hi hagi un nombre determinat d' alumnes, car per a millor èxit en l' ensenyança, serà limitat. Oportunament s' indicarà el local.

El miting del Tivoli

L' oposició del Govern lliberal que patim a derogar l' anti-jurídica i monstruosa disposició d' En Barroso, ha provocat en la nostra terra un formidable ambient de protesta, que ha cristallitzat en el miting celebrat, el passat diumenge, en el Teatre del Tivoli de Barcelona.

Les magnífiques ressenyes que 'ls diaris de Barcelona, i en particular els catalanis, consagraren a aquell acte despertaren en els nostres ànims, més encesa que mai l' antorxa flamejant del sentiment patriòtic que viu amb vida més exuberant quan se 'l preté foragitar o malmetre.

Aquell acte, evocador de gestes glorioses passades, que remembrava aquell altre constituti de la Solidaritat Catalana, en que 'ls homes més eminents de Catalunya ajuntaren la seva veu a la inflamada per encès amor a Catalunya del gran Salmerón, ens apart a nosaltres que sia tal volta la primera pedra d' un altra Solidaritat més extensa, lo primer pas cap a una unió més estreta entre tots els catalans.

Beneida la disposició centralista, si obra el miracle d' auferir les miseris partitistes que 'ns divideixen i crea una altra Solidaritat patriòtica!

Lo Govern Centralista sembla que no s'

haidignat concedir la més lleugera importància al grandios miting català. No és estrany.

Els, los polítics madrilenys, los eterns detractors de la voluntat nacional, els esquarteradors de la Patria, los causants de les seves desfetes, no coneixen la terra regida per ells més que a través d' un negociat, ni 's preocupen de qüestió vital mentres no 'ls hi alteri la plàcida i suau digestió. Ells, els eterns histrións proclamen arreu que Espanya atravesà una època de prosperitat, de pau, de benestar d' euforia... i mentrestant pobles sencers emigren cansats de patir fam i de demanar almoïna.

Per això se compren que no arribin a capir lo trascendental que es per Catalunya la qüestió de les Notaries, ni les nostres ardues per a conservar, com joia antiquíssima i impreuable, lo riquíssim caudal del nostre dret familiar i que se 'ls hi en dona an ells lo dret català, mentres tinguin en ses mans les rendes del Estat i eslliguin envoltats dels diaris del trust, que s' afanyen esm a miserables esclaus a sou del que més paga, a defensar i a propagar les seves obres de govern, presentantse com els únics depositaris de l' opinió!

¿No es veritat que tot això despedeix una fetor tant repugnant que fa girar la cara de fàstic?

A la mateixa hora en que a Barcelona se celebrava un aplec patriòtic, tenia lloc a Tarragona una Assamblea Lliberal. Algú s'

AIGUA DE ROCALLAURA

La més rica del mon en estronci i litina. Cura l' albuminuria, mal de pedra, dispepsies i reumatisme.

Se pot pendre sola i barrejada amb vi a totes les hores.

De venda a la Farmacia Sabaté i altres.

ha atrevit a establir comparances entre abdos actes. Veïemles. La causa motriu del miting del Tivoli era conseguir una alta obra de justícia, l' integritat del Notariat Català, i vetllar fermament per la conservació del nostre dret. Admirable feina que honora altament a organiadors i aplegats.

Devallém poc a poc, i per més que baixém, encare no haurém endevinat la finalitat de la famosa Assamblea.

¿Se tractava de donar solucions salvadores al poble espanyol que impossibilitessin l' emigració que 'l corseca i inauguessin realment una era de pau, de grandesa, de euforia? No? Tal volta l' objectiu d' aquella Assamblea era conseguir l' implantació de vital millora que dongués formidable impuls a la riquesa nacional? No.

¿Per ventura era un aplec patriòtic, informat per nobilíssimes ansies regenadores? Tampoc. ¿O tal vegada la consituació d' un nou partit, ferma esperança de sos components per a arribar a la definitiva grandesa de la terra ibèrica? Res d' això.

Doncs, ¿que era aquesta assamblea convocada per un albas del Marqués de Mariano, ex-baill de Barcelona de gloriosa memoria?

Ratificar o millor dit, el legir per capdevanter del partit lliberal a l' actual president del Concell de Ministres.

Y aquest aplec celebrat sense fe, sense caliu, ni entusiasme, compost la major part de persones que ostenten càrrecs oficials, obligats malgrat sa voluntat a l' assistència, informat per molius esquifits i mesquins, i presidit per un aristócrata, encarnació, durant la seva Alcaldia de Barcelona, de l' esperit anticatalà, s' ha comparat a l' aplec del Tivoli, sadollat del més sant dels amors, aixecat per la paraula justa i magne d' En Cambó, per la juvenesa esclatant d' En Massot, per la sabiesa d' En Trias, pel verb ardent i càlid d' En Verdagner, pel esperit refinadament artistic d' En Coromines i per l' entusiasme de tots, sublimat per les ovacions formidables i per cants patriòtics dels assistents a ell, i magníficament concretat en la conclusió del miting, expressió adequada del voler d' un poble que vetlla amatent per l' integritat de son dret i per la puresa de sos sacerdots....

Si abdos actes tenen certa brillantor, cal

confessar que 's tant diferent l' una de l' altra, com la llum de les estrelles que fulgueren en la serena pau del firmament i aquella claror morta, que despedeixen cucs, repugnants adherits eternament a la pols, de la terra.

No cregueu que aquesta comparança l' hagi establert un qualsevol. No. Es propietat única i exclusiva de l' Excelentíssim Sr. Compte de Romanones, primer Ministre del Govern espanyol.

Arnao.

El ferrocarril de Cervera a Tarragona

Dos son los traçats d' aquesta via-fèrrea, de trascendental interès per aquesta comarca; pero jo en el present article me dirigeixo al públic en general, prescindint del de diferents pobles probablement favorecuts per son traçat, i en prechdeixo perque en aitals cassos tots hi tenen lo natural interès sense necessitat d' excitacions i de precs; escric especialment per Sta. Coloma de Queralt, Valls i Tarragona, ciutats que tant per l' un com per l' altre traçat ne sortirien beneficiades. Vaig a fer doncs un estudi comparatiu per a que diis pobles interessats comprenquin desseguida quin es lo ferrocarril més beneficiós per ells i per Catalunya.

Hi ha un traçat del Central Català que surtint de Cervera, passa per Sta. Coloma (amb un ramal cap a Igualada), Serral, Barbrá, Pla de Cabra, Valls (amb desviament a l' estació de M. Z. A.) Vallmoll, La Masó, Vilallonga, Morell, Constantí i Tarragona, tenint aquí també un desviament cap a l' Estació i al Moll. No hi ha dubte que 's un bon traçat, de fàcil realització pero afecta a poques comarques.

L' Altre projecte es el patrocinat pel digníssim diputat de La Seo d' Urgell, D. Joan Garriga i Masó, amb l' cooperació dels milionaris Mr. Barriol i Mr. Marquet. Te son començament a Puigcerdá, dirigintse cap a la Seu baixa per la ribera del Segre tocant a Orgaña i a Pons; aquí se bifurca per un costat cap a Lleida, Fraga, Mequinzenza i Casp, i per l' altre costat segueix

cap a Guisona, Cervera (on hi té un desviament a l'Estació del Nort), Sta. Coloma, baixa per la ribera del riu Gayá, afectant a Pont d'Armentera, Santes Creus, Vilarrodona, Alió, Valls (on hi té també un desviament vers l'Estació de M. Z. A.), Vallmoll, devalla Francolí avall (per la dreta o esquerra puig per tots dos costats hi ha avant projecte), fins a Tarragona, amb un desviament cap a les altres estacions i Moll.

Los interessats en lo Ferrocarril Central Catalá han dit i sostingut que 'l projecte del Sr. Garriga es irrealizable, bo tant sols per a ser venut i per a no ferlo mai, puig costaria una milionada, que 'está mal projectat etc... pero callen curiosament les immenses ventatees que te, i que vaig a indicar sucintament, esperant que la gent imparcial farà justícia al projecte del Sr. Garriga i Masó.

Primera ventatja: Es necessari fer notar lo beneficiós que seria aquest ferrocarril pel país, considerant que estaria fortament enllaçat a les vies-férreas de Cervera a Pons i Pons a Puigcerdà, convertint-lo així en un veritable ferrocarril internacional amb totes les ventatges que aixó representa, i les enormes facilitats que pel tráfec directe amb França reportaria a les mercaderies de totes les comarques que atravessa, i d'una manera especial les del Camp de Tarragona, car amb 226 Kilómetros se fa el recorregut, i es per tant la via més directa, així per l'exportació com per l'importació.

Segona: Te capital suficient pera convertir-lo en realitat. Lo diner lo proporciona una societat financiera franc-espanyola-belga. Representa lo capital francès Mr. Barriol, ex-diputat a Corts, de l'altra banda del Pirineu Catalá, constructor de la foradada Puymorens del transpirenenc Aix-Puigcerdà que s'está acabant, gran propietari del Rosselló, home d'intensa acció i treball que degut a ses grans qualitats ben prompte va sobressurtir. Ha tingut intervenció en totes les empreses colossals, començant per la del Canal de Suez i no parant mai la seva portentosa activitat.

M. Marquet representa en aquella societat financiera lo capital belga. Es gerent, aquell personatge, d'una forta societat explotadora de grans negocis, la mateixa que ha fet construir lo magnífic Palace-Hotel de Madrid D. Joan Garriga i Massó representa lo capital catalá. Home d'empenya formidable, intel·ligentíssim en qüestions financieres, coneixedor de les enormes riqueses que resten amagades en les montanyes de l'anomenada sendrosa província lleidatana, que en l'avenir será la més aica i próspera per ses empreses elèctriques, sos minerals, sos carbons, i salts d'aigua, i atentíssim protector d'aquelles allunyades encontrades del Pirineu Catalá que avui han de conortarse vivint com vivien en centurries passades.

Tercera: El traçat de referencia, está estudiat amb pendent d'un 2 per 100, i curves d'un gran radi, lo que representa pel comerç i explotació la ventatja inmensa de permetre trens ràpits i tarifes barates; per consegüent no será pas un ferrocarril-carretera com ho son la major part dels actuals de via estreta.

Quarta: Amb lo traçat per Pont d'Armentera i Conca del Gayá, se consegueix lo gros benefici de que desde Sta. Coloma se va sempre baixant suauement fins a Tarragona, sense que hi hagi en direcció contraria grans rampes. No cal dir doncs, que 's faria més económicament el comerç de les mercaderies del Camp de Tarragona.

Aquesta ventatja ha despertat rezels en alguna poderosa Companyia de Ferrocarril, temerosa de que los trens de fruita que porta a França, no 'ls hi prengui aquest carril que podria ferho més barato, més depressa i en molts menys kilòmetres de recorregut.

I Quinta: Hi ha que fer costar que la societat representada pel Sr. Garriga i Massó, té, sobre aquest ferrocarril els drets de prefe-

rencia que la llei concedeix al primer presentador d'un projecte.

Me crec que bastarán les raons exposades per a que tothom se convenci de les inmillorables ventatges que representaria pel país la construcció del ferrocarril de Cervera a Tarragona, amb continuació directa del de Cervera a Pons, i de Pons a Puigcerdà, tots tres d'un mateix peticionari.

M. F.

ELS MESTRES D' ESCOLA CATALANS

Lletres oberta a la distingida professora Na Mercè Oliva.

Estimada amiga.

Desde les planes d'aquest periòdic vaig a fer-te qualques consideracions que me ha suggerides, després de la discussió que amb tu vaig tenir el gust de sostenir, sobre el tema: Necessitat de l' ensenyança del catalá en les escoles primaries. I aquestes consideracions no 's referiran solament a l' esmentada ensenyança si que també als deures que tenen tots els professors catalans en la formació de la futura generació que será la que, indubtablement, fruitirà del goig d'una Patria perfeccionada i lliberada.

El sacerdot del profesorat! O quin goig, amigal Laborar per a la formació de una multitud, de tot un poble! Influxir amb els propis coneixements a la formació de tantes consciències; ningú pot negar la trascendental missió que a nosaltres els professors, la societat de tot temps ens té encomanada. La formació en principi del caracter, l' intuïció de l' amor a la familia i a la Patria, en la exposició dels exemples més bells d'austeritat i de les gestes més glorioses de la Historia.

El professor catalá, al trobarse enfront dels seus deixebles, matgrat es trobi en una escola oficial, no deu oblidar mai, mai, la seva procedencia etnogràfica i la de aquells deixebles que l' hi han sigut confiats. Per xó no oblidarà mai que 'l vincle social que a l' home conmuu més, es l' idioma, i per aixó procurarà parlarli sempre, sempre, la llengua catalana. I el que 's trobi en la fatalitat avans transcrita, la d' exercir en l' escola oficial, procurarà n' obstant aprofitar les múltiples ocasions que se li presentin, per a parlar als seus deixebles, la dolça llengua que ells han apresat tot xuclant el pit de la mare.

Tots sabem que en els resums de Historia amb que s' acostuma a ensenyar a quasi totes les escoles, especialment les oficials, la Catalunya Patria, no hi es reconeguda. Se la confón amb les demés regions de que 's forma l' estat-Espanya, i les gestes glorioses dels nostres avant passats hi son omittides o disfressades amb el lleterero de qualsevol estanc. Aixís es, doncs, que 'l deixeble al sortir de l' escola ignora per complert l' historia de la seva Patria, de la seva Nació, que deu interessarli molt més que la de qualsevol estat per gloriosa o desastrosa que la tingui. Per aixó els professors catalans deuen procurar-se els més rics coneixements historics, per a apropiars-los després a les tendres festes d'aquells infants, homes o dones, que han d' esser els que demá regirán els destins de la Patria i familia catalanes.

Lectures de vers i prosa catalana, que 'ls infants ja de petits comensin a conèixer la riquesa de nostra literatura, per aixó es de gran importància el fer-los conèixer les millors composicions dels nostres clàssics, encare que de moment sols els hi s'erveixi per a començar a familiarisar-se amb els noms de Blanc, Briz, Calvet, Aribau, Ausias Marc, Balaguer, Aguiló, Llull, Casas, Coll, Fontanella, Milá, Pagés, Amer, Pons, Rubió, Sant Jordi, Serafi, etc., etc, i dels moderns Verdaguier, Guimerá, mestre Maragall, Iglesias, Ruirá..... Sens que aixó vul-

gui dir despreci a altres literatures, puig que tant la Literatura, cem totes les demés Arts, pertanyen per complert a l' Univers.

Es de capdal importància, distingida amiga, el fer ben patent en cada infant el sagell del nostre caracter mediterrà, procurant per tots els medis intuitius que la moderna pedagogia ens ensenya, la formació de nobles caracters i de grans voluntats. Que 'ls infants al sortir de l' escola sápiguen en quina terra viuen i en quines condicions, i que tant els nois com les noies, sentin la dignitat, l' orgull de la raça i que per consegüent sentin ben arrelat l' amor a la terra catalana.

Me deies tú, intel·ligenta amiga, que la teva escola, malgrat no esser catalana, ensenyu a les nenes les belles cançons de Catalunya. Maravellós! Ensenyéunos-hi moltes, que coneguin la nostra musa popular per a la formació de la música alegre i patriòtica i l' ensorrament de la xorca música i dels cants exòtics.

Aixís es, jo entenc, com podem anar formant poc a poc i sens soroll, la multitud de demá. Tingues la seguretat que com més treballis per a la formació espiritual dels infants, més dignitat sentirás del teu càrrec de mestra. Que 'l mestre modern no es sols el que sab perfectament totes les assignatures de que 's compon la carrera del magisteri, sinó el que té ideal, pensament elevat i conciencia plena del seu sacerdoti.

Moltes altres coses resten per a dir, pro per l' espai limitat de que 's disposa en un periòdic, les qüestions deuen tractarse concretament.

Fem de l' escola 'l temple de la vida; fem de la vida l' ideal; l' ideal farà feliç al poble. Respectuosament et besa la ma ton amic.

Francesc Rosell.

Barcelona, Febrer de 1913.

Normes Ortogràfiques de l' Institut d' Estudis Catalans

(segueix)

Davant de c i t: s' escriurà *mp* en els mots presos del llatí els quals presenten en aquesta llengua el nexa *mpt*. Ex.: *exempció, redempció, assumptió, consumptió, presumptió, exempte, prompte, redemptor, peremptori, sumptuós, presumptuós, consumptiu, contemptible*, així com *temptar i compte, comptar*, (en francès *compter*), pero *comtar*=narrar, *retreure* (en francès *conter*). En els altres cassos s' escriurà *n*: *tancar, encarir, encés, encercar, concepte, contenir, enterbolir, interior, empenya, etc.*, etc. Excepció: *comte*, (cast. *conde*) *femta, impremta*.

Davant de les altres consonants: s' escriurà *n*. Ex.: *venda, endolcir, sangonós, engolir, diumenge, engolosir, ginjol, conjurar, enlairar, enllestir, conquilla, enquesta, enraonar, consirós, ensuperbir, enveja, envel·lir, canvi, minvar, enzima*. Excepcions: *premsa, Samsó, somviure, tramvia*.

Noteu: *setmana*, (no *semmana*), *cotna* (no *conna*), *sagna* (no *sangna*).

IX.

Proposició provinent de *avud*: *ab i*, amb l' adjunció d' una nasal, *amb*; la primera forma (*ab*), empleada sistemàticament pels autors antics (que escrivien també normalment *abdos* per *ambdos*, de *ambi* i *duos*) i fins fa poc, d' ús general dins el llenguatge escrit; la segona (*amb*), gaudint, dins el domini llingüístic catalá, d'una extensió incomparablement més gran que *ab i* l' única empleada en la pronunciació normal de Barcelona.

S' escriurà *amb*, evitant-se així un divorci no prou justificat entre la llengua escrita i la parlada.

X

S' usarà *q* i no *c* davant de *u* assil·làbica,

la qual s' escriurà amb dièresi (*ü*) davant de *e* i de *i*, i sense davant de *a* i de *o*. Ex.: *quatre, quan, quant, qual, quart, quadrilàter, qualitatiu, aquatic, aquòs, equador, obliqua, iniqua, qüestió, eqüestre, freqüent, conseqüència, eloqüència, delinqüent, obliquitat, quota, al·lquota, quocient, quotidià*; pero *cueta, cuaça, cuota*, derivats de *cua* (trissil·labs), *perspicuitat, innocuitat* de *perspicuus, nocuus* pentasil·labs).

(segueix)

INFORMACIO

Ajuntament Sessió del dia 27

Presideix el batlle Sr. Casas i assisteixen 9 regidors.

Pregunta el Sr. Pallarés perque no s' ha continuat en l' ordre del dia la qüestió del benefici vacant, cumplint aixís l' acord de la sessió passada.

El Sr. Alcalde: Tement responsabilitat per l' Ajuntament, ho vaig posar de manifest al Governador de la província, el qual contestà recordant lo cumpliment de l' art. 68 de la llei electoral i amenaçant amb severes sancions qualsevol extralimitació.

A proposta del Sr. Pallarés s' acaba que vagi a l' ordre del dia de la primera sessió després del periodo electoral.

Ingressos i pagaments informats per Contaduria realitzats en el passat mes de Janer. Ascendeixen a 9665'64 i 9390'33 ptes. respectivament. Son aprovats.

Se concedeix un permis d' obres a D. Ramon Mallorquí.

Se llegeix un dictamen de la Comissió de Foment referent a permisos d' obres, inspirant-se en el criteri de donar més facilitats i suprimir tràmits inútils. Es aprovat.

Estat de comptes de la Guarderia rural en lo passat any de 1912. Ascendeixen a pesetes 8772'25 i 8150'10 els ingressos i gastos, respectivament. Son aprovats, acordantse procedir tot seguit al cobrament de la guarderia per a l' any corrent i mantenir en son lloc als actuals recaudadors d' aquell impost.

Se dona compte del cupu del contingent provincial corresponent al nostre Municipi.

Interessen els Srs. Moragas i Miró que ben aviat se dedueixi el recurs contra l' augment de 6000 ptes. que figurava en l' exercisi passat, i una volta conseguida la rebaixa, interessada ja, del nombre d' habitants de la ciutat, procedir a demanar la rebaixa del contingent que pertoca al Municipi.

Son aprovades les anteriors manifestacions.

El Sr. Alcalde manifesta que 'l visità la comissió organitzadora de l' excursió a Vilanova, demanant l' apoi moral i material del Municipi per a pagar els gastos a tres obrers, compromentse els excursionistes a fer-ho per sa part amb altres tants treballadors.

El Sr. Moragas explica detalladament l' objecte de l' excursió, que no es de recreo sino que te una alta finalitat educativa.

Intervé lo Sr. Pallarés lloant l' objectiu de l' excursió, i interessant del Consistori que en els pròxims pressupostos s' augmenti la quantitat per a aital objecte.

S' acaba pagar els gastos a tres obrers de conformitat amb lo demanat pels peticionaris.

Manifesta 'l Sr. Alcalde que per a evitar desgracies com la succeida a la familia Plana es de trascendencia dirigir una instància a la Direcció d' Obres Públiques, demanant la col·locació de malecons a la carretera de Montblanch, abans del pas a nivell.

S' acaba ferho aixís i a l' ensemps, de conformitat amb lo Sr. Moragas, interessar que també se 'n col·loquin a una banda i altra de la carretera, en lo pont que hi ha després del pas a nivell.

Pregunta el Sr. Moragas perquè no s'han fet encara els plànols de la xarxa de cloaques.

Li contesta el Sr. Pallarés dient que la comissió se preocupa d'aquest assumpte, a qual efecte dimars s'havien de reunir amb l'arquitecte Sr. Barba per a donar fort impuls a dits frevall.

El Sr. Pena demana l'immediata regularització del servei d'aigües per a evitar greus molesties al públic.

Diu el Sr. Alcalde que aital qüestió l'ha preocupat sempre intensament; que dintre poc se farà una provatura que ha de donar magnífics resultats. Crec qu'és l'Ajuntament qu'ha d'anar al davant en tant important qüestió ja que és el representant llegal del poble.

Denuncia el Sr. Mallorquí varis importants desperfectes a les escoles del Carme, algun d'ells d'extremada gravetat i que requereixen prompte arreglo.

El Sr. Alcalde diu que ordena als paletes per a que efectuassin tot seguit les reparacions indispensables, concedint amplies facultats a la Comissió de Foment per a anar arranjant a son albir los desperfectes.

El Sr. Pallarés com a president d'aquella comissió fa constar son interès, si bé limitat per ses imperioses necessitats municipals. Creu que quan sigui establerta l'elevació d'aigües s'haurà de dotar de Waters a tots els excusats de les escoles.

I s'aixeca la sessió.

Com estava anunciat, diumenge passat se celebrà en l'Associació Catalanista, una reunió general extraordinària amb l'objecte de tractar de la conducta a seguir en les vinentes eleccions provincials.

L'assistència sigui nombrosíssima.

Per unanimitat s'acordà no pendre part en les eleccions, deixant per consegüent en llibertat als socis per a obrar com creguin més convenient.

Seguint la costum d'anys anteriors, diumenge passat, al matí, va recórrer los carrers de nostra ciutat, una comissió de moços del reemplaçament de l'any anterior, acompanyats d'uns quants músics, per a recullir diners i auxiliar aixís un xic les seves necessitats.

En l'assemblea liberal celebrada a Tarragona el passat diumenge, hi assistiren de nostra ciutat lo diputat a Corts D. Albert Dasca, l'alcalde Sr. Casas, D. Josep Cabestany, D. Maximí Gonzáles i altres adeptes a aquell partit.

Com ja saben nostres llegidors, se proclamà candidat del partit, per a aquest districte a D. Estanislao Tell i Bonanat.

Per a avui està anunciat al Apolo la represse de la célebre transformista «La Centella», que amb tant d'èxit debutà en el mateix teatre temps passat.

Es objecte de vius comentaris i de generals protestes lo fet insòlit de que les parets de la sala de café de la Societat Agrícola apareixen tot sovint plenes de grolleres inscripcions, injurioses per a determinats elements d'aquella societat.

Lo bo del cas es que aquelles inscripcions vagin endressades contra 'ls socis de l'entitat que anhelosos d'enderrocar una tirania insufrible, i de salvar lo crèdit i bon nom de la casa, derrotaren en les eleccions per a constituir part de la junta directiva als elements dissolvents.

Com ja hem dit lo fet ha produït generals protestes, afanyantse bona part dels socis de l'entitat a impedir per a sempre l'ús de certs procediments baixos i repugnants.

La coupletista Paquita Escribano tingué un sorollós èxit.

Los couplets que canta foren aplaudidíssims, en termes que apremiada pels insis-

tents precs del públic se vegé obligada a parlar a la nit del diumenge, remerciant corament les mostres d'efecte i simpatia endressats pel nostre públic.

Es una artista que canta amb gust i amb art. Cal consignar que ses cançons pertanyen a bon genre. Es ademés hermosa i simpática lo qual explica que tot seguit se capta les simpaties i aplaudiments del públic.

Les dues funcions en que actuà foren dos piens a vessar.

Demà estarán obertes les farmacies dels Srs. Sarró i Murtra.

Entre els diputats i senadors que firmaren el telégrama-comunicació al President del Concell de ministres, interessant la prompte derogació del R. D. de Juny de 1911, obra d'En Barroso, hi figura el del diputat a Corts per aquest districte, D. Albert Dasca, que cumplint com a bon català va posar la seva firma al costat de la dels demés representants de Catalunya.

Demà i en lo Saló de sessions de les Cases Consistorials tindrà lloc l'acte de regoneixament, talla, i classificació dels moços sortejats enguany.

En dit acte se poden alegar les excepcions o exclusions que 'ls interessats creguin convenients.

Per a lo regoneixement están designats los metjes Srs. Roset, Castellet, Saumell, Rodón i Clariana.

Per fi ha vingut la pluja tant intensament desitjada pels nostres pagesos.

Dimars va ploure desde quarts de sis de la tarda fins a prop de les onze de la nit, caiguent una bona quantitat d'aigua que ha assaonat les nostres terres seques per insistent xorquia.

Tallém de La Cruz de Tarragona.

Recibimos anteayer noche una carta de un vecino de la rambla de S. Juan en la que dicho señor, en nombre propio y en el de otros vecinos, se quejaba de la desatención de la empresa titulada «Energía Eléctrica», la cual habiendo instalado los aparatos en los domicilios particulares hace mas de un mes, esta es la hora en que no ha aparecido el fluido. Cinco o seis son los avisos que le ha dirigido el firmante de la carta pidiendo lo prometido y haciendo ver su necesidad, pero la empresa se excusa alegando que está en tratos con la denominada la «Canadiense» para fusionarse con ella.

Estas son también nuestras noticias y a propósito de ellas se nos rogó hace ya días insertáramos un artículo, cuya sustancia es llamar la atención del público sobre el peligro que encierra la proyectada, y tal vez a estas horas realizada, fusión; peligro consistente en la probabilidad de un servicio menos acomodado que el que era dado prometerse ante la competencia de las dos empresas.

Porque es natural que siendo una sola la entidad encargada de este servicio, se orea en el caso de poder apretar los tornillos sin daño de barras, conforme venia haciéndolo la antigua empresa del alumbrado de Tarragona antes de presentarse la «Canadiense» Ahora se paga el fluido eléctrico a dos reales el kilovatio, teniendo el contador de balde, cuando hace poco se pagaban tres reales, es decir un cincuenta por ciento mas, y sobre ello los dos del contador. Esto hacia la empresa del Gasómetro porque era sola. Cuando queden reducidas a una sola las empresas que se disputan hoy e. negocio, es regular que suceda cosa parecida.

En el artículo a que nos referimos, y cuya sustancia extractamos, se proponía una solución: la de formar los consumidores tarraconenses una cooperativa y alumbrarse por su cuenta. No es solución des-

cabellada, por lo menos a nuestro juicio razón por la cual nada nos duele proponerla al público por si la creen aceptable y discurren los medios de llevarla a la práctica los que entienden de alumbrados y cooperativas.

Com se veu per la lectura del retall anterior condeix entre els Tarragonins l'idea de crear una Cooperativa Eléctrica que beneficii notablement als consumidors i faci impossibles les extralimitacions de poderoses companyies.

Aquí a Valls amb excel·lent criteri i patriótica finalitat va intentar crearse 'n una que no ha sigut possible implantar, al menys en son total desenrotlo, degut a la injustificada oposició d'alguns elements.

Com fora molt probable que 'ls valencs se trobessim en el cas a que 's refereix l'adjunt retall, proveíem ja desde ara una serie d'exclamacions i protestes que serán perfectament inútils.

L'oportunidad es en les cosas humanas precursora del éxit.

Quan se deixa passar l'oçasio propicia, son contraproduents les protestes i les exclamacions.

Ha mort a Barcelona el Tinent Fiscal de l'Audiencia Territorial D. Hipólit Valdes i Ortiz, jutje de primera instancia i instrucció que havia sigut de nostra ciutat.

Descansi en pau.

Demà tindrà lloc a la Parroquia de N. Sra. del Carme lo solemne acabament del septenari dedicat a S. Josep.

Al demati, a les vuit, missa de Comunió, amb plática dispositiva pel predicador del septenari Rvnt. P. Jesús Mas.

A la tarde, funció a l'igual que 'ls demés dies.

L'escursió a Vilanova de que parlávem en edicions anteriors, se realisarà demà. Ha promés assistir-hi l'Alcalde Sr. Casas, que ha cursat un telegrama al de Vilanova, amb l'objecte de que els expedicionaris trobin les majors facilitats.

Els obrers a qui s'han sufragat els gastos de viatge i estada son els següents: Teixidors, Daniel Valle i Enric Amat; Mecánicos, Josep Segarra i Adolf Rodón; Fusters, Josep Ribé i Josep Adam.

Diumenge passat donà una conferencia en el Centre Católic de Reus, lo prefecte de la C. M. i bon amic nostre D. Baltasar Segú i Homs.

El conferenciant después d'un hermós exordi, parlà de les solucions ideades per a remeiar la qüestió social fessant-se en l'escola lliberal, i en la socialista de Carles Marx. Después de provar els absurdes que 's desprenen d'aquelles teoríes, s'ocupa de la solució cristiana provant com es la més adaptada a la naturalesa humana i la condició del treball.

Acabà el Sr. Segú son parlament, amb una xardorosa exortació als concurrents, per a que procurin en la mida de sos esforços la propagació de la doctrina de Crist l'única que pot implantar la pau, ordre i tranquil·litat en el mon.

«El diario de Reus» d'on extractem l'anterior resenya, diu que els concurrents premiaren amb una veritable salva d'aplaudiments l'hermós treball del Sr. Segú.

Hem rebut un exemplar de la Memoria del Sindicat Agrícola i Caixa Rural del Pla de Cabra, llegida pel Secretari D. Josep Compte i Valls en la reunió del dia 17 de Janer del preset any.

La senzilla lleitura d'aquella demostra els magnífics resultats obtinguts, a l'ensem que les operacions realitzades, proven la vida progresiva i próspera que ha assolit aquell organisme.

Tot remerciant corament l'atenió tinguda, felicitem efusivament als directores i membres del Sindicat de Pla de Cabra, que han sapigut dotar a son poble d'una

Institució penyora de progrés i cultura.

Dissapte se celebrà al Centre d'Unió Republicana la presentació dels candidats del partit. Assistiren a l'acte comissions de molts pobles del districte. Feren us de la paraula els Srs. Mestres, Guarro, Magriñá i Martí.

Els presidents, suplents, adjunts i suplents que han d'actuar en les properes eleccions son els següents:

Districte 1er.—Secció 1.ª (Cases Consistorials).—President, Joan Magrané i Canela; Sup., Ignaci Ferré i Solé; Adjunts; Joan Casas i Martí, Francisco Ballester i castelló; Sup. Josep Vives i Serra, Antoni Vives i Costas.

Secció 2.ª—(S. Roc.) President, Fidel Moragas i Rodés; Sup. Josep Llaveria i Sala; Adjunts, Ramon Barbat i Cardany, Narcís Costas i Ribas; Sup. Pau Vives i Dalmau, Lluís Vives i Jaumejoan.

Districte 2n.—Secció 1.ª (Hospital).—President, Joan Roset i Rovira; Sup. Rafel Llorach i Pont; Adjunts: Josep Adam i Forés, Miquel Albagés i Vidal; Sup. Alfred Padró i Sanromá, Francisco Vives i Garrrell.

Secció 2.ª—(Carme.) President, Antoni Morlà i Fusté; Sup. Eliseo Ferrer i Queralt; Adjunts; Francisco Aguilá i Fusté, Josep Aguilá i Fusté; Sup. Romuald Voltas i Domingo, Joaquim Virgili i Sanromá.

Districte 3r.—Secció 1.ª (Caputxins).—President, Josep Tomás i Rodés; Sup. Pau Guinovart i Alegret; Adjunts: Felip Aménós i Tous, Jaume Alemany i Puigdenogles; Sup. Ramon Ximenez i Ferré, Joan Vives i Crusells.

Secció 2.ª—(Teatre.) President, Anton Gassó i Llor; Sup. Josep Llenas i Bergans; Adjunts, Bautista Alabert i Llorens, Rafel Compte i Grau; Sup. Agustí Villarroya Paricio, Josep Vives i Farrá.

Districte 4rt.—Secció 1.ª (Escorxadors) President, Francisco Sastre i Pont; Sup. Ignaci Esteve i Grau; Adjunts, Ramon Ballester i Semís, Aguilá i Sans; Sup. Josep Vives i Sardá, Pere Vilarrubi i Roqué.

Secció 2.ª.—(Portal Nou) President, Francisco Vives i Jaumejoan; Sup. Caietá Llagostera i Balcells; Adjunts; Pere Domingo i Carreras. Antoni Aubareda i Domenech; Sup. Joan Vives i Saperas Francisco Vives i Saperas.

Secció 3.ª.—(Picamoixóns) President, Onofre Navés i Pont, Sup. Antoni Jové i Escarré; Adjunts; Francisco Aguilá i Catalá, Josep Albareda i Oller; Sup. Estanislao Vives i Parera, Jaume Tarragó i Ribé.

Alcaldía Constitucional

Habiendo aoudido el Exmo. Ayuntamiento D. Jacinto Segú Roca y D. Ramón Mallorquí Montserrat en demanda de permiso para instalar en sus casas n.º 3 de la plaza de Prim y n.º 112 del A de S. Antonio un motor electro-bomba y un electro motor respectivamente para elevación de aguas, se anuncia que durante el término de 15 dias los vecinos que se crean perjudicados podrá producir en la Secretaría municipal cuantas reclamaciones consideren pertinentes.

Valls 27 de Febrero de 1913.

El Alcalde
JUAN CASAS

BANCO DE VALLS

Cuentas corrientes de la clase obrera

Han ingresado en esta fecha:

Por 121 imposiciones siendo	
11 nuevas	55.878'50
Se han devuelto á petición de	
78 interesados	26.395'75

Valls 24 26 y 28 Febrero de 1913.

EL SECRETARIO,
JOSÉ CAYLA

Imp. de E. Queralt, Baldrich, 48.—Valls.

MAQUINAS PARA COSER

Representante en Valls y su comarca

RAMÓN CASAS

IGLESIA 12, 2.º

DISPOSABLE

COMERS DE QUEVIURES

JOAN RIBE

BALDRICH, 37.º VALLS

Se recomana aquesta casa per la bona qualitat dels articles que expendeix, a preus sumament econòmichs.

Articles de cereria de tota classe; espelmes classe 1.ª a 1'20 ptas. kilo, classe extra a 1,80 ptas. kilo.

Extens assortit de pastes italianes y d'ou.

Unich diposit de l'acreditada PASTA "SARROB"

PASTELERIA
Y COLMADO

JAIME DURAN

BALDRICH, 42.º VALLS

Gran surtido de Quesos, Mantecas y conservas de todas clases.

Pasta de huevo fantasía y productos Maggi para sopa

ESPECIALIDAD EN CAMELOS DE LIÓN, RUSOS
Y PASTILLAS DE CAFÉ CON LECHE

SASTRERIA

Joseph Catalá y Folch

CARRER DE SANT OLAGUER, 5.º VALLS

Gran existencia en géneros de totes classes, en llana, vellut y dril. Especialitat en la mida.

TRAJOS DESDE 30 A 90 PESSETES

Trajos confeccionats de noys pera Primera Comunió.
Mantes de viatge y Tapabocas.

PREUS ECONOMICHS

BRODATS A MÁQUINA

SE FAN DE TOTES CLASSES

PER A LOS ENCARRECS A LA SASTRERIA

GAIETÁ CASAS

7, CARRER MAJOR, 7.º VALLS

Se ensenya a brodar a máquina.

Fábrica d' Alcohol Vínic, y Aguardent y Licors

AIXAROPS Y HORCHATES

DE

Francisco Castellet

VALLS (TARRAGONA)

PROVÉU EL

ANIS AVISPA

y os convenceréu de sa superioritat.

EXIGIULO PER TOT ARREU

SEGUROS

Incendios

Vida

Cristales

Accidentes

Enfermedades

REPRESENTANTE: RAMON CASAS

IGLESIA, 12 Y 14.º VALLS

ROYAL INSURANCE CO. LIMITED

SEGUROS CONTRA INCENDIOS

Compañía Real de Seguros contra Incendios

FUNDADA EN LIVERPOOL EL AÑO 1845

Capital suscrito L. 2.944,680 Capital desembolsado 441.702

Capital desembolsado y reservas segun balance 1909, 498 Millones 309,408 ptas sin contar las primas á cobrar.

Establecida legalmente en España por D. del G. de 1.º de Octubre de 1872

En el desastre de San Francisco de California, la compañía ROYAL ha pagado de una sola vez, la colosal cantidad de más de 40 millones y medio de pesetas, sin necesidad de tocar sus reservas.

Los siniestros se pagan en Barcelona. Primas económicas.

Agencia General de España, Plaza de Cataluña, núm. 15, J. CALSINA Y S. ER A. G.

Representante para los partidos de VALLS, MONTBLANCH y VENDRELL,

RAMON CASAS

calle de la Iglesia núm. 12 y 14, 2.º VALLS.